

Interpretacja indywidualna

ID informacji: 545798

Kategoria informacji: Interpretacja indywidualna

Status informacji: Aktualna

Data publikacji: 2023-05-30T13:09:10.139

Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe – zastosowanie do przychodu związanego z umorzeniem wierzytelności z tytułu Drugiego kredytu

Tytuł (teza): hipotecznego. Zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe – zastosowanie do przychodu związanego z umorzeniem wierzytelności z tytułu Pierwszego kredytu hipotecznego.

Autor informacji:

- Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej

Data wydania: 2023-05-26T08:44:04.292

Sygnatura: 0113-KDIPT2-2.4011.232.2023.2.KR

Słowa kluczowe:

- banki
- kredyt
- kredyt-kredyt hipoteczny
- kredyt-przewalutowanie kredytu
- przychód
- umorzenie

Przepis:

- [PIT] Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych- Rozdział 3-art. 21-ust. 1-pkt 131
- [PIT] Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych- Rozdział 3-art. 21-ust. 25-pkt 1

Zagadnienie:

- Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych-
Zwolnienia przedmiotowe.-Zwolnienia od podatku
dochodowego.-Pozostałe zwolnienia.

Załączniki: brak**Treść:****Interpretacja indywidualna
– stanowisko prawidłowe**

Szanowna Pani,

stwierdzam, że Pani stanowisko w sprawie oceny skutków podatkowych opisanego stanu faktycznego w podatku dochodowym od osób fizycznych jest prawidłowe.

Zakres wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej

17 marca 2023 r. złożyła Pani wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej, który dotyczy podatku dochodowego od osób fizycznych w zakresie skutków podatkowych umorzenia kredytu hipotecznego. Uzupełniła go Pani – w odpowiedzi na wezwanie – pismem z 8 maja 2023 r. (wpływ 10 maja 2023 r.). Treść wniosku jest następująca:

Opis stanu faktycznego

W Banku (...) zostały zaciągnięte przez Panią i Pani męża dwa kredyty: pierwszy w 2008 r., drugi w 2010 r. w CHF na realizację budowy i wykończenia domu (jedna i ta sama inwestycja mieszkaniowa). 28 grudnia 2021 r. podpisując ugodę do umowy nr (...), złożyliście Państwo oświadczenie o zaciągnięciu kredytu na własne cele mieszkaniowe informując, że nie korzystaliście dotychczas z umorzenia zobowiązania w jakimkolwiek banku z tytułu jakiegokolwiek kredytu zabezpieczonego hipotecznie zaciągniętego na własne cele mieszkaniowe. W dniu 4 stycznia 2022 r. podpisując ugodę (do drugiej umowy) nr (...), oświadczyliście Państwo, że skorzystaliście z umorzenia zobowiązania, tzn. ugody podpisanej 28 grudnia 2021 r., kredytu zaciągniętego na tą samą inwestycję mieszkaniową. Dodatkowo 18 listopada 2022 r. złożyła Pani wraz z Pani mężem oświadczenie ponowne, informując, że zaciągnięte kredyty dotyczyły jednej i tej samej inwestycji mieszkaniowej, tj. budowa i wykończenie domu pod adresem: (...), ul. (...). Dokonane zabezpieczenia hipoteczne dotyczą ww. nieruchomości. Bank z końcem lutego 2023 r. nadesłał do Pani i do Pani męża PIT-11 celem rozliczenia.

W uzupełnieniu wniosku, wskazała Pani, że jest Pani współwłaścicielem nieruchomości „dom jednorodzinny” z adresem: (...), ul. (...), na którą zostały zawarte kredyty: „Pierwszy kredyt” w dniu 16 czerwca 2008 r., „Drugi kredyt” w dniu 19 listopada 2010 r. Pierwszy kredyt został zaciągnięty 16 czerwca 2008 r. Nr umowy Pierwszego kredytu: (...). Drugi kredyt został zaciągnięty 19 listopada 2010 r. Nr umowy drugiego kredytu: (...). Zgodnie z zawartą umową kredytową w dniu 16 czerwca 2008 r. wszyscy kredytobiorcy, tj. A.G i J.G odpowiadają za spłatę kredytu solidarnie. Zgodnie z zawartą umową kredytową w dniu 19 listopada 2010 r. wszyscy kredytobiorcy, tj. A.G i J.G odpowiadają za spłatę kredytu solidarnie. Pierwszy kredyt z dnia 16 czerwca 2008 r. został zaciągnięty na zaspokojenie własnych celów mieszkaniowych. Obecnie zamieszkuje Pani nieruchomość, na którą był zaciągnięty kredyt. Drugi kredyt z dnia 19 listopada 2010 r. został zaciągnięty na zaspokojenie własnych celów mieszkaniowych. Obecnie zamieszkuje Pani nieruchomość, na którą był zaciągnięty kredyt. Pierwszy kredyt został zabezpieczony hipotecznie. Zabezpieczenie zostało ustanowione na nieruchomości pod adresem: (...), ul. (...). Drugi kredyt również został zabezpieczony hipotecznie. Zabezpieczenie zostało ustanowione na tej samej nieruchomości pod adresem: (...), ul. (...). Podpisana z bankiem umowa ugody w dniu 28 grudnia 2021 r. dotyczyła „Drugiego kredytu” zaciągniętego w dniu 19 listopada 2010 r. Podpisana z bankiem umowa ugody w dniu 4 stycznia 2022 r. dotyczyła

„Pierwszego kredytu” zaciągniętego w dniu 16 czerwca 2008 r. W związku z zawartą umową ugody w dniu 28 grudnia 2021 r. nastąpiło przewalutowanie kredytu oraz częściowe umorzenie zadłużenia przez bank. Umorzenie dotyczyło tylko kapitału (w kwocie ...) PLN). Brak umorzenia odsetek zapadłych niespłaconych, odsetek od zadłużenia przeterminowanego, odsetek zawieszonych, kosztów oraz opłat. Ugoda zawarta z bankiem w dniu 28 grudnia 2021 r. została podpisana na podstawie przeprowadzonych mediacji. Postępowanie mediacyjne przeprowadzono w (...). Na dzień zawarcia ugody zadłużenie zostało przeliczone na walutę polską, po średnim kursie... Banku z dnia poprzedzającego dzień zawarcia ugody. Częściowe umorzenie zadłużenia dotyczyło wszystkich kredytobiorców, tj. A.G i J.G. Do spłaty pozostałego zadłużenia zostali zobowiązani wszyscy kredytobiorcy: A.G i J.G. W związku z zawartą umową ugody w dniu 4 stycznia 2022 r. nastąpiło przewalutowanie kredytu oraz umorzenie zadłużenia przez bank. Umorzenie dotyczyło tylko kapitału (w kwocie ...) PLN). Brak umorzenia odsetek zapadłych niespłaconych, odsetek od zadłużenia przeterminowanego, odsetek zawieszonych, kosztów oraz opłat. Bank uznał kredyt za spłacony. Ugoda zawarta z bankiem w dniu 4 stycznia 2022 r. została podpisana na podstawie przeprowadzonych mediacji. Postępowanie mediacyjne przeprowadzono w (...). Na dzień zawarcia ugody zadłużenie zostało przeliczone na walutę polską po średnim kursie Banku z dnia poprzedzającego dzień zawarcia ugody. Umorzenie zadłużenia dotyczyło wszystkich kredytobiorców, tj. A.G i J.G. Umorzenie dotyczyło tylko kapitału. W przeszłości nigdy nie korzystała Pani z umorzenia wierzytelności z tytułu innego kredytu zabezpieczonego hipotecznie i zaciągniętego na własne cele mieszkaniowe, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na własne cele mieszkaniowe (Dz. U. z 2022 r. poz.592). Informację o przychodach PIT-11 otrzymała Pani za 2022 r. Rodzaj przychodu: (...). Wykazany przychód w PIT-11 w kwocie (...). PIT-11 otrzymała Pani w lutym 2023 r.

Pytanie (ostatecznie sformułowane w uzupełnieniu wniosku)

Czy może Pani skorzystać z prawa zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów w związku z zawartymi w dniach 28 grudnia 2021 r. oraz 4 stycznia 2022 r. ugodami z bankiem na podstawie przeprowadzonych mediacji w (...) związanych z dwoma kredytami z dnia 16 czerwca 2008 r. oraz 19 listopada 2010 r., na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 r.?

Pani stanowisko w sprawie (ostatecznie sformułowane w uzupełnieniu wniosku)

W Pani ocenie, wczytując się w rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe, podatek nie jest należny, gdyż druga ugoda dotyczyła kredytu zaciągniętego na tę samą inwestycję mieszkaniową.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe: zarządza się zaniechania podatku dochodowego od osób fizycznych od kwot umorzonych osobie fizycznej wierzytelności z tytułu kredytu mieszkaniowego w przypadku gdy:

- a) kredyt mieszkaniowy został zaciągnięty na realizację jednej inwestycji mieszkaniowej a w przypadku więcej niż jednego kredytu mieszkaniowego - gdy kredyty mieszkaniowe zostały zaciągnięte na realizację wyłącznie jednej inwestycji mieszkaniowej, oraz
- b) osoba fizyczna będąca stroną umowy kredytu mieszkaniowego nie korzystała z zaniechania korzystania poboru podatku od kwot umorzonych wierzytelności z tytułu kredytu mieszkaniowego zaciągniętego na realizację innej niż określona w lit. a) inwestycji mieszkaniowej.

Powinna Pani zostać zwolniona z zaniechania poboru podatku od kwot umorzonych wierzytelności. Z ww. rozporządzenia wynika jednoznacznie, że zaniechanie poboru podatku znajduje zastosowanie od umorzonych osobom fizycznym kwot wierzytelności z tytułu kredytów zaciągniętych na własne cele mieszkaniowe w sytuacji, gdy osoba taka nie korzystała z zaniechania poboru podatku od kwot umorzonych wierzytelności z tytułu kredytu mieszkaniowego zaciągniętego na realizację innej inwestycji mieszkaniowej.

Ocena stanowiska

Stanowisko, które przedstawiła Pani we wniosku jest prawidłowe.

Uzasadnienie interpretacji indywidualnej

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1128 ze zm.; t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2647 ze zm.):

Opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21, 52, 52a i 52c oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku.

W myśl art. 9 ust. 1a ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym w 2021 r.:

Jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła, przedmiotem opodatkowania w danym roku podatkowym jest, z zastrzeżeniem art. 25e, art. 29-30cb, art. 30da-30f oraz art. 44 ust. 7e i 7f, suma dochodów z wszystkich źródeł przychodów

W myśl art. 9 ust. 1a ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym w 2022 r.:

Jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła, przedmiotem opodatkowania w danym roku podatkowym jest, z zastrzeżeniem art. 25e, art. 29-30cb, art. 30da-30dh, art. 30e-30g, art. 30j-30p oraz art. 44 ust. 7e i 7f, suma dochodów z wszystkich źródeł przychodów.

Stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych:

Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 23o, art. 23u, art. 24-24b, art. 24c, art. 24e, art. 30ca, art. 30da oraz art. 30f nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą ze źródła przychodów.

Jak stanowi art. 11 ust. 1 ww. ustawy:

Przychodami, z zastrzeżeniem art. 14-15, art. 17 ust. 1 pkt 6, 9, 10 w zakresie realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych, pkt 11, art. 19, art. 25b, art. 30ca, art. 30da i art. 30f, są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.

Z przedstawionych przepisów wynika, że opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych podlega – co do zasady – każdy dochód osiągnięty przez osobę fizyczną. Zgodnie natomiast z definicją dochodu jest nim nadwyżka przychodów ze źródła nad kosztami jego uzyskania. Pojęciem pierwotnym dla dochodu jest więc pojęcie przychodu. Ten z kolei definiowany jest przez ustawodawcę, czemu dał wyraz w art. 11 ust. 1, jako otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń. Niemniej jednak z definicji tej wywieść można również, że za przychody

podatkowe mogą być uznane tylko takie świadczenia, które są określonym przyrostem majątkowym (zarówno zwiększającym aktywa, jak i zmniejszającym pasywa) o charakterze definitywnym, niemające charakteru zwrotnego.

O uzyskaniu przychodu w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych można więc mówić w każdej sytuacji gdy podatnik – czy to na skutek otrzymania określonych wartości majątkowych (środków pieniężnych, świadczeń w naturze czy też innych nieodpłatnych świadczeń), czy też gdy na skutek określonego zdarzenia powodującego zmniejszenie jego zobowiązań wobec innych podmiotów – uzyskuje określone przysporzenie majątkowe.

Wskazać również należy, że dla celów podatkowych przyjmuje się – co znajduje potwierdzenie w orzecznictwie – że pojęcie nieodpłatnego świadczenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ma szerszy zakres niż w prawie cywilnym. Obejmuje ono bowiem wszystkie zjawiska gospodarcze i zdarzenia prawne, których następstwem jest uzyskanie korzyści kosztem innego podmiotu, lub te wszystkie zdarzenia prawne i zdarzenia gospodarcze, których skutkiem jest nieodpłatne, to jest niezwiązane z kosztami lub inną formą ekwiwalentu, przysporzenie majątku tej osobie, mające konkretny wymiar finansowy.

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych wyraźnie rozróżnia źródła przychodów oraz sposób opodatkowania dochodów z poszczególnych źródeł.

Stosownie do przepisów tej ustawy odrębnym źródłem przychodów są określone w art. 10 ust. 1 pkt 9 – inne źródła.

Stosownie do art. 20 ust. 1 ww. ustawy:

Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się w szczególności: kwoty wypłacone po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub członkowi jego najbliższej rodziny, w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, kwoty uzyskane z tytułu zwrotu z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego oraz wypłaty z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, w tym także dokonane na rzecz osoby uprawnionej na wypadek śmierci oszczędzającego, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego, alimenty, stypendia, świadczenia otrzymane z tytułu umowy o pomocy przy zbiorach, dotacje (subwencje) inne niż wymienione w art. 14, dopłaty, nagrody i inne nieodpłatne świadczenia nienależące do przychodów określonych w art. 12-14 i art. 17.

Użycie w powyższym przepisie sformułowania „w szczególności”, wskazuje, że definicja przychodów z innych źródeł ma charakter otwarty i nie ma przeszkód, aby do tej kategorii zaliczyć również przychody inne niż wymienione wprost w przepisie art. 20 ust. 1 ww. ustawy. O przychodzie podatkowym z innych źródeł będziemy mówić w każdym przypadku, kiedy u podatnika wystąpią realne korzyści majątkowe.

Biorąc pod uwagę przedstawiony opis sprawy oraz powołane wyżej przepisy prawa wyjaśnić należy, że na gruncie podatku dochodowego od osób fizycznych inne skutki prawnopodatkowe wywołuje przewalutowanie kredytu, a inne umorzenie tego kredytu.

W ramach operacji przewalutowania nie dochodzi do transferu/przelewu środków pieniężnych, nie dochodzi do uregulowania w jakiejkolwiek formie zobowiązania wynikającego z umowy kredytu – zmianie ulega jedynie waluta, w której zobowiązanie ma być uregulowane. Przewalutowanie stanowi wyłącznie techniczną operację zamiany kwoty wyrażonej w określonej walucie, na tę samą kwotę wyrażoną w innej walucie. Tym samym, przewalutowanie nie skutkuje powstaniem przychodu w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Przystępując do oceny skutków podatkowych umorzenia przez Bank wierzytelności od zaciągniętych przez Panią i Pani małżonka dwóch kredytów hipotecznych, wskazać należy, że instytucja kredytu uregulowana została przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2324 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 69 ust. 1 ww. ustawy:

Przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Podkreślić należy, że otrzymanie kredytu i jego spłata na warunkach przewidzianych w umowie kredytowej są obojętne podatkowo. Przychód po stronie kredytobiorcy pojawia się w przypadku, kiedy dochodzi do umorzenia kredytu, jego części lub odsetek. Wtedy bowiem kredytobiorca osiąga konkretne przysporzenie majątkowe (przychód w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych).

Należy w tym miejscu wyjaśnić, że umorzenie wierzytelności następuje w przypadku zwolnienia z długu, czyli zrzeczenia się przez wierzyciela z prawa do wierzytelności, bez uzyskania świadczenia ze strony dłużnika. Takie zrzeczenie się, pod warunkiem, że dłużnik je przyjmie, powoduje, że zobowiązanie wygasa.

Zgodnie bowiem z instytucją zwolnienia z długu uregulowaną w art. 508 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.):

Zobowiązanie wygasa, gdy wierzyciel zwalnia dłużnika z długu, a dłużnik zwolnienie przyjmuje.

Tak więc, dla umorzenia wierzytelności koniecznym jest zgoda dłużnika (np. uzyskana w wyniku ugody, czy poprzez oświadczenie).

Poprawność powyższego stanowiska potwierdza wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 18 maja 2012 r., sygn. akt II FSK 2633/10, w którym Sąd wskazał, że „gdy dochodzi do umorzenia wierzytelności przez kredytodawcę nie jest istotne, czy u podstaw uzyskanego nieodpłatnego świadczenia leży umowa o zwolnienie z długu, czy też decyzja wierzyciela o rezygnacji z dochodzenia należności. Zasadnicze znaczenie ma bowiem to, że w następstwie takich zdarzeń dłużnik zostaje zwolniony z obowiązku spłaty zadłużenia. Po jego stronie powstaje tym samym przychód stanowiący równowartość umorzonej kwoty zobowiązania, którego nie musi już świadczyć na rzecz wierzyciela. Faktyczna rezygnacja wierzyciela z dochodzenia należności prowadzi więc do powstania przychodu, podobnie jak w przypadku zawarcia umowy o zwolnienie z długu, albowiem w każdym z tych przypadków po stronie dłużnika ustaje obowiązek spełnienia świadczenia. Należy bowiem zauważyć, że pojęcie „nieodpłatnego świadczenia” obejmuje wszystkie zjawiska gospodarcze i zdarzenia prawne, których następstwem jest uzyskanie korzyści kosztem innego podmiotu, lub te wszystkie zdarzenia prawne i zdarzenia gospodarcze, których skutkiem jest nieodpłatne, przysporzenie majątku tej osobie, mające konkretny wymiar finansowy”.

Tym samym, wartość umorzonych Pani kwot wierzytelności z tytułu kredytów hipotecznych, na podstawie zawartej 28 grudnia 2021 r. ugody z Bankiem oraz zawartej 4 stycznia 2022 r. ugody z Bankiem, stanowi przychód w rozumieniu art. 11 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, z tytułu nieodpłatnych świadczeń, klasyfikowany do źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 w zw. z art. 20 ust. 1 ww. ustawy.

Wyjaśnić należy, że zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów

(przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe (Dz. U. z 2020 r., poz. 548):

Zarządza się zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od:

- 1) umorzonych osobom fizycznym kwot wierzytelności z tytułu kredytów zaciągniętych na własne cele mieszkaniowe i zabezpieczonych hipotecznie, udzielonych przed dniem 15 stycznia 2015 r. przez podmioty, których działalność podlega nadzorowi państwowego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, uprawnione do udzielania kredytów na podstawie odrębnych ustaw regulujących zasady ich funkcjonowania, w przypadku gdy:
 - a) zabezpieczenie w postaci hipoteki ustanowiono na nieruchomości lub udziale w nieruchomości lub prawie wieczystego użytkowania gruntu lub udziale w takim prawie, lub spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego lub udziale w takim prawie, lub prawie do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub udziale w takim prawie, w związku z zaciągnięciem przez osoby fizyczne kredytu na własne cele mieszkaniowe,
 - b) osoby fizyczne, których wierzytelność z tytułu kredytu uległa umorzeniu, nie skorzystały z umorzenia wierzytelności z tytułu innego kredytu zabezpieczonego hipotecznie, zaciągniętego na własne cele mieszkaniowe;
- 2) świadczenia otrzymanego przez osoby fizyczne z tytułu umowy kredytu zaciągniętego przed dniem 15 stycznia 2015 r. na własne cele mieszkaniowe i zabezpieczonego hipotecznie, od podmiotów, których działalność podlega nadzorowi państwowego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, uprawnionych do udzielania kredytów na podstawie odrębnych ustaw regulujących zasady ich funkcjonowania, w walucie obcej lub w polskich złotych, lecz nominowanych lub indeksowanych do waluty obcej, w związku z powstaniem przychodu z tytułu zastosowania ujemnego oprocentowania.

W myśl § 3 ww. rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe:

Kwoty wierzytelności, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) kwoty kredytu (kapitału);
- 2) odsetki, w tym odsetki skapitalizowane, i prowizje;
- 3) opłaty, jeżeli ich poniesienie przez kredytobiorcę było niezbędne do zawarcia umowy kredytu, z wyjątkiem kosztów usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń.

Jak stanowi z kolei § 6 ww. rozporządzenia:

Zaniechanie, o którym mowa w § 1, obejmuje dochód (przychód) uzyskany wyłącznie z tytułu jednego umorzenia, o którym mowa w § 1 pkt 1.

Z kolei § 7 ww. rozporządzenia stanowi, że:

Zaniechanie, o którym mowa w § 1 i § 2, ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

Natomiast § 4 ww. rozporządzenia reguluje, że:

Przez własne cele mieszkaniowe, o których mowa w § 1, rozumie się wydatki na cele, o których mowa w art. 21 ust. 25 pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 21 ust. 25 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych:

Za wydatki poniesione na cele, o których mowa w ust. 1 pkt 131, uważa się wydatki poniesione na:

- a) nabycie budynku mieszkalnego, jego części lub udziału w takim budynku, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w takim lokalu, a także na nabycie gruntu lub udziału w gruncie albo prawa użytkowania wieczystego gruntu lub udziału w takim prawie, związanych z tym budynkiem lub lokalem,
 - b) nabycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub udziału w takim prawie, prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub udziału w takim prawie,
 - c) nabycie gruntu pod budowę budynku mieszkalnego lub udziału w takim gruncie, prawa użytkowania wieczystego takiego gruntu lub udziału w takim prawie, w tym również z rozpoczętą budową budynku mieszkalnego, oraz nabycie innego gruntu lub udziału w gruncie, prawa użytkowania wieczystego gruntu lub udziału w takim prawie, jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 131, grunt ten zmieni przeznaczenie na grunt pod budowę budynku mieszkalnego,
 - d) budowę, rozbudowę, nadbudowę, przebudowę lub remont własnego budynku mieszkalnego, jego części lub własnego lokalu mieszkalnego,
 - e) rozbudowę, nadbudowę, przebudowę lub adaptację na cele mieszkalne własnego budynku niemieszkalnego, jego części, własnego lokalu niemieszkalnego lub własnego pomieszczenia niemieszkalnego
- położonych w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej.

Zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 21 ust. 26 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych:

Przez własny budynek, lokal lub pomieszczenie, o których mowa w ust. 25 pkt 1 lit. d i e, rozumie się budynek, lokal lub pomieszczenie stanowiące własność lub współwłasność podatnika lub do którego podatnikowi przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub udział w takich prawach.

Z powyższego wynika, zatem że zaniechanie poboru podatku znajdzie zastosowanie do umorzonych osobom fizycznym kwot wierzytelności z tytułu kredytu zaciągniętego na własne cele mieszkaniowe przez osobę, która była właścicielem lub współwłaścicielem tej nieruchomości i zabezpieczonego hipotecznie, udzielonego przed dniem 15 stycznia 2015 r. przez podmioty uprawnione do udzielania kredytów na podstawie odrębnych ustaw, w przypadku, gdy osoba fizyczna, której umorzono zobowiązanie z tytułu kredytu nie skorzystała z umorzenia zobowiązania z tytułu innego kredytu na własne cele mieszkaniowe zabezpieczonego hipotecznie (§ 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe) stanowiącego własność lub współwłasność podatnika. Przy czym – jak stanowi § 6 ww. rozporządzenia – zaniechanie poboru podatku obejmuje dochód (przychód) uzyskany wyłącznie z tytułu jednego umorzenia, o którym mowa powyżej.

Jednakże zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 592):

1. Zarządza się zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od:
 - 1) umorzonych osobie fizycznej wierzytelności z tytułu kredytu mieszkaniowego, w przypadku gdy:

- a) kredyt mieszkaniowy został zaciągnięty na realizację jednej inwestycji mieszkaniowej, a w przypadku więcej niż jednego kredytu mieszkaniowego - gdy kredyty mieszkaniowe zostały zaciągnięte na realizację wyłącznie jednej inwestycji mieszkaniowej, oraz
 - b) osoba fizyczna będąca stroną umowy kredytu mieszkaniowego nie korzystała z zaniechania poboru podatku od kwot umorzonych wierzytelności z tytułu kredytu mieszkaniowego zaciągniętego na realizację innej niż określona w lit. a inwestycji mieszkaniowej;
- 2) otrzymanych przez osobę fizyczną świadczeń z tytułu kredytu mieszkaniowego udzielonego w walucie obcej lub w złotych, lecz nominowanego lub indeksowanego do waluty obcej, w związku z powstaniem przychodu z tytułu zastosowania ujemnego oprocentowania.
2. Kwoty wierzytelności, o których mowa w ust. 1 pkt 1, obejmują:
- 1) kwoty kredytu mieszkaniowego (kapitału);
 - 2) odsetki, w tym odsetki skapitalizowane, i prowizje;
 - 3) opłaty, jeżeli ich poniesienie przez kredytobiorcę było niezbędne do zawarcia umowy kredytu mieszkaniowego, z wyjątkiem kosztów usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń.
3. W przypadku gdy kredyt mieszkaniowy został zaciągnięty również na wydatki inne niż określone w art. 21 ust. 25 pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.), zaniechanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, obejmuje kwotę wierzytelności z tytułu kredytu mieszkaniowego w części, w jakiej kwota kredytu mieszkaniowego zaciągniętego na wydatki określone w art. 21 ust. 25 pkt 1 tej ustawy pozostaje do całkowitej kwoty zaciągniętego kredytu mieszkaniowego.
4. W przypadku gdy kredyt mieszkaniowy został zastąpiony kredytem refinansowym lub gdy na jego spłatę został zaciągnięty kredyt konsolidacyjny, zaniechanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, obejmuje odpowiednio kwotę wierzytelności z tytułu kredytu refinansowego lub konsolidacyjnego w części odpowiadającej kwocie wierzytelności z tytułu kredytu mieszkaniowego.
5. Przez jedną inwestycję mieszkaniową, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, rozumie się inwestycję, której celem jest zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych:
- 1) jednego gospodarstwa domowego albo
 - 2) więcej niż jednego gospodarstwa domowego, w przypadku gdy osoby fizyczne mające zajmować wspólnie jeden budynek mieszkalny, nie mniej niż jedna osoba fizyczna z każdego takiego gospodarstwa, są osobami zaliczonymi do I grupy podatkowej w rozumieniu art. 14 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2021 r. poz. 1043).
6. Przez jedno gospodarstwo domowe, o którym mowa w ust. 5, rozumie się gospodarstwo prowadzone przez osobę fizyczną zajmującą jeden lokal mieszkalny albo jeden budynek mieszkalny jednorodzinny, samodzielnie lub wspólnie z innymi osobami stale z nią zamieszkującymi i gospodarującymi.
7. W przypadku gdy stroną umowy kredytu mieszkaniowego na realizację jednej inwestycji mieszkaniowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, są co najmniej dwie osoby fizyczne, zaniechanie poboru podatku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, ma zastosowanie wyłącznie do osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b.

Z kolei § 4 ww. rozporządzenia stanowi, że:

Zaniechanie, o którym mowa w § 1 i § 2, ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

Natomiast § 3 ww. rozporządzenia reguluje, że:

Ilekcio w rozporządzeniu jest mowa o kredycie mieszkaniowym, należy przez to rozumieć kredyt, który został:

- 1) udzielony przed dniem 15 stycznia 2015 r. przez podmiot, którego działalność podlega nadzorowi państwowego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, uprawniony do udzielania kredytów na podstawie odrębnych ustaw regulujących zasady funkcjonowania takich podmiotów, oraz
- 2) zabezpieczony w postaci hipoteki ustanowionej na nieruchomości lub udziale w nieruchomości lub prawie wieczystego użytkowania gruntu lub udziale w takim prawie, lub spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego lub udziale w takim prawie, lub prawie do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub udziale w takim prawie, oraz
- 3) zaciągnięty na wydatki, o których mowa w art. 21 ust. 25 pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Dochody, od których zaniechano poboru podatku nie są wykazywane w zeznaniach rocznych i nie podlegają opodatkowaniu oraz zgłoszeniu do urzędu skarbowego.

Z powyższego wynika zatem, że zaniechanie poboru podatku znajdzie zastosowanie do umorzonych osobom fizycznym kwot wierzytelności z tytułu kredytów zaciągniętych na cele mieszkaniowe i zabezpieczonych hipotecznie, udzielonych przed dniem 15 stycznia 2015 r. przez podmioty uprawnione do udzielania kredytów na podstawie odrębnych ustaw, w przypadku, gdy kredyt mieszkaniowy został zaciągnięty na realizację jednej inwestycji mieszkaniowej, a w przypadku więcej niż jednego kredytu mieszkaniowego - gdy kredyty mieszkaniowe zostały zaciągnięte na realizację wyłącznie jednej inwestycji mieszkaniowej oraz w przypadku, gdy osoba fizyczna będąca stroną umowy kredytu mieszkaniowego nie korzystała z zaniechania poboru podatku od kwot umorzonych wierzytelności z tytułu kredytu mieszkaniowego zaciągniętego na realizację innej niż określona w lit. a) inwestycji mieszkaniowej (§ 1 ust. 1 pkt 1 lit. b) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe). Istotne jest, żeby kredyt mieszkaniowy został przeznaczony na wydatki, o których mowa w art. 21 ust. 25 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Z przedstawionego przez Panią opisu sprawy wynika, że zaciągnęła Pani wraz z mężem dwa kredyty hipoteczne w CHF na zaspokojenie własnych celów mieszkaniowych, tj. na realizację budowy i wykończenia domu. Zaciągnięte kredyty dotyczyły jednej i tej samej inwestycji mieszkaniowej, tj. budowa i wykończenie domu. Pierwszy kredyt (Pierwszy kredyt) został zaciągnięty 16 czerwca 2008 r., drugi kredyt (Drugi kredyt) został zaciągnięty 19 listopada 2010 r. Ww. kredyty zostały zabezpieczone hipotecznie. Zabezpieczenie zostało ustanowione na ww. nieruchomości (domu). W związku z zawartą z bankiem umową ugody w dniu 28 grudnia 2021 r. dotyczącą drugiego kredytu zaciągniętego w dniu 19 listopada 2010 r. nastąpiło przewalutowanie kredytu oraz częściowe umorzenie zadłużenia przez bank. Umorzenie dotyczyło tylko kapitału. 28 grudnia 2021 r. podpisując ugodę do umowy, złożyła Pani oświadczenie o zaciągnięciu kredytu na własne cele mieszkaniowe informując, że nie korzystała Pani dotychczas z umorzenia zobowiązania w jakimkolwiek banku z tytułu jakiegokolwiek kredytu zabezpieczonego hipotecznie zaciągniętego na własne cele mieszkaniowe. W dniu 4 stycznia 2022 r. została podpisana z bankiem umową ugody dotyczącą Pierwszego kredytu zaciągniętego w dniu 16 czerwca 2008 r. W związku z zawartą umową ugody w dniu 4 stycznia 2022 r. nastąpiło przewalutowanie kredytu oraz umorzenie zadłużenia przez bank. Umorzenie dotyczyło tylko kapitału. W dniu 4 stycznia 2022 r. podpisując ugodę (do drugiej umowy), oświadczyła Pani, że skorzystała z umorzenia zobowiązania, tzn. ugody podpisanej 28 grudnia 2021 r. kredytu zaciągniętego na tą samą inwestycję mieszkaniową. Dodatkowo

18 listopada 2022 r. złożyła Pani oświadczenie ponowne, informując, że zaciągnięte kredyty dotyczyły jednej i tej samej inwestycji mieszkaniowej, tj. budowa i wykończenie domu. Bank z końcem lutego 2023 r. nadesłał do Pani i męża PIT-11 celem rozliczenia. W przeszłości nigdy nie korzystała Pani z umorzenia wierzytelności z tytułu innego kredytu zabezpieczonego hipotecznie i zaciągniętego na własne cele mieszkaniowe, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na własne cele mieszkaniowe (Dz. U. z 2022 r. poz.592).

Mając na uwadze przedstawiony we wniosku opis sprawy stwierdzić należy, że kredyty hipoteczne zaciągnięte w 2008 r. oraz 2010 r. dotyczące realizacji budowy i wykończenia domu, zostały zaciągnięte na realizację jednej inwestycji mieszkaniowej, tj. związanej z jedną nieruchomością (domem).

Biorąc pod uwagę przedstawiony we wniosku opis stanu faktycznego oraz powołane przepisy prawa stwierdzić należy, że umorzone w grudniu 2021 r. oraz w styczniu 2022 r. przez bank kwoty wierzytelności z tytułu kredytów hipotecznych zaciągniętych w 2008 r. (Pierwszy kredyt) i w 2010 r. (Drugi kredyt), stanowią dla Pani przychód w rozumieniu art. 11 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, z tytułu nieodpłatnych świadczeń klasyfikowany do źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 w zw. z art. 20 ust. 1 ww. ustawy.

W stosunku do uzyskanego przez Panią przychodu związanego z umorzeniem wierzytelności z tytułu Drugiego kredytu hipotecznego, wynikającym z ugody zawartej w grudniu 2021 r., znajdzie zastosowanie zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe. W związku z tym, że zarówno kredyt zaciągnięty w 2008 r. (Pierwszy kredyt), jak i kredyt zaciągnięty w 2010 r. (Drugi kredyt), dotyczą jednej inwestycji mieszkaniowej (jednego domu), biorąc pod uwagę fakt, że nie korzystała Pani wcześniej z zaniechania poboru podatku od kwot umorzonych wierzytelności z tytułu kredytu mieszkaniowego zaciągniętego na realizację innej niż wskazanej w opisie sprawy inwestycji mieszkaniowej, zaniechanie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe znajdzie zastosowanie do przychodu związanego z umorzeniem wierzytelności z tytułu Pierwszego kredytu hipotecznego udzielonego na cele mieszkaniowe, wynikającym z ugody zawartej w styczniu 2022 r. W konsekwencji, nie jest Pani zobowiązana do zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu umorzenia w 2022 r. przez bank kwoty kredytu hipotecznego (Pierwszego kredytu).

Dodatkowe informacje

Informacja o zakresie rozstrzygnięcia

Interpretacja dotyczy stanu faktycznego, który Pani przedstawił i stanu prawnego, który obowiązywał w dacie zaistnienia zdarzenia.

Organ podkreśla, że procedura wydawania indywidualnych interpretacji przepisów prawa podatkowego nie podlega regułom przewidzianym dla postępowania podatkowego, czy kontrolnego. Organ wydający interpretacje opiera się wyłącznie na opisie stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego przedstawionego we wniosku – nie prowadzi postępowania dowodowego. Postępowanie w sprawie wydania interpretacji indywidualnej ma na celu wyjaśnienie wątpliwości co do sposobu zastosowania przepisów prawa podatkowego materialnego do określonego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego. Przedmiotem interpretacji wydanej na podstawie art. 14b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997

r. Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.) jest sam przepis prawa. Rolą postępowania w sprawie wydania indywidualnej interpretacji przepisów podatkowych nie jest ustalanie stanu faktycznego (zdarzenia przyszłego), stanowi to bowiem domenę ewentualnego postępowania podatkowego. To na podatniku ciąży obowiązek udowodnienia w toku tego postępowania okoliczności faktycznych, z których wywodzi on dla siebie korzystne skutki prawne. Organ nie prowadzi postępowania dowodowego, ograniczając się do analizy okoliczności podanych we wniosku. W stosunku do tych okoliczności wyraża swoje stanowisko, które zawsze musi być jednak ustosunkowaniem się do poglądu (stanowiska) prezentowanego w danej sprawie przez wnioskodawcę. Interpretacja indywidualna wywołuje skutki prawnopodatkowe tylko wtedy, o ile rzeczywisty stan faktyczny sprawy będącej przedmiotem interpretacji pokrywał się będzie z opisem stanu faktycznego podanym przez Panią w złożonym wniosku. W związku z powyższym, w przypadku zmiany któregokolwiek elementu opisu sprawy przedstawionego we wniosku, udzielona odpowiedź traci swoją aktualność.

Pouczenie o funkcji ochronnej interpretacji

- Funkcję ochronną interpretacji indywidualnych określają przepisy art. 14k-14nb ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.). Interpretacja będzie mogła pełnić funkcję ochronną, jeśli: Pani sytuacja będzie zgodna (tożsama) z opisem stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego i zastosuje się Pani do interpretacji.
- Zgodnie z art. 14na § 1 Ordynacji podatkowej:

Przepisów art. 14k-14n Ordynacji podatkowej nie stosuje się, jeśli stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe będące przedmiotem interpretacji indywidualnej jest elementem czynności, które są przedmiotem decyzji wydanej:

 - 1) z zastosowaniem art. 119a;
 - 2) w związku z wystąpieniem nadużycia prawa, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;
 - 3) z zastosowaniem środków ograniczających umowne korzyści.

Zgodnie z art. 14na § 2 Ordynacji podatkowej:

Przepisów art. 14k-14n nie stosuje się, jeżeli korzyść podatkowa, stwierdzona w decyzjach wymienionych w § 1, jest skutkiem zastosowania się do utrwalonej praktyki interpretacyjnej, interpretacji ogólnej lub objaśnień podatkowych.

Pouczenie o prawie do wniesienia skargi na interpretację

Ma Pani prawo do zaskarżenia tej interpretacji indywidualnej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Zasady zaskarzania interpretacji indywidualnych reguluje ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 259; dalej jako „PPSA”).

Skargę do Sądu wnosi się za pośrednictwem Dyrektora KIS (art. 54 § 1 PPSA). Skargę należy wnieść w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia interpretacji indywidualnej (art. 53 § 1 PPSA):

- w formie papierowej, w dwóch egzemplarzach (oryginał i odpis) na adres: Krajowa Informacja Skarbowa, ul. Teodora Sixta 17, 43-300 Bielsko-Biała (art. 47 § 1 PPSA), albo
- w formie dokumentu elektronicznego, w jednym egzemplarzu (bez odpisu), na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej Krajowej Informacji Skarbowej na platformie ePUAP: /KIS/SkrytkaESP (art. 47 § 3 i art. 54 § 1a PPSA).

Skarga na interpretację indywidualną może opierać się wyłącznie na zarzucie naruszenia przepisów postępowania, dopuszczeniu się błędu wykładni lub niewłaściwej oceny co do zastosowania przepisu prawa materialnego. Sąd jest związany zarzutami skargi oraz powołaną podstawą prawną (art. 57a PPSA).

Podstawa prawna dla wydania interpretacji

Podstawą prawną dla wydania tej interpretacji jest art. 13 § 2a oraz art. 14b § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.).